

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3'50

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETÉSEK FELVETÉSEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Béjárat a Fazekas-utcáról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsdeben.
Megjelenik délután 5 órakor.

Angol politikusok látogatása.

Kassa, szept. 21.

A legelőkelőbb angol politikai szervezet, az Eighth-club jelentékenyszámú társasága meglátogatja most hazánkat. Ez a látogatás mélyen belevág a politikai élet hullámaiba s oly áramlatot van hivatva teremteni, mely a magyar érdekeket a külföldön meleg sympathiával körül öleli. A 67-es kiegyezés óta Magyarország a külföld számára, mint az osztrák birodalom tartománya jelentkezik. Külképviseletünk olyan, hogy elvész benne a magyar önálló államiság s előtérbe lép az osztrák birodalmi érdek. Három évtizednél nagyobb idő óta megszokta a külföld, hogy a magyar királyságról, mint senkinek alá nem rendelt nemzetről, említés ne tétessék. Megszokta, hogy a Duna mentén van egy birodalom, melynek fővárosa Bécs s van egy uralkodó, kinek címe: osztrák császár. Az osztrák császári koronának jogára alatt pedig különféle nemzetségek, minő a cseh, horvát, román, szláv és végül a magyar ének.

A függetlenségi párt évtizedek óta kopogtat a külföldi maradiság ablakán s Kossuth, Apponyi lánglelke szava fáradozik, hogy bizonyítsa, van egy ezeréves alkotmányos királyság, a legrégebb az élő nemzetek között, a királyság népe é v s z á z a d o k i g harcolt, vére árán védelmezte kelet barbár légiói ellen a nyugati kulturát s miközben Európa érdekeiért kardját nem pihentette, nagyszerű vezéreivel oltalmazta a magyar alkotmány épségét idegen befolyás hatalmi terjeszkedésével szemben. Ez a nép, mely végvára a nyugati kulturának egy évszázad alatt a világ bámulatára méltó szökéssel kipótolta, amivel évszázadokig elmaradt, a harcok mezején virágzó kulturát teremtett, a védelmezőkből versengők lettünk, versengői bármely nemzet kulturájának. A függetlenségi párt ezen felvilágosító agitációjának szükségét egyrészt a szabadelvű politika teremtette.

A hamis liberálisizmus egyik bűne, hogy elnézte, miként sikkasztják el végkép az osztrák érdekek magyar nemzetünk létezését a külföld előtt. A nemzetek eleven szivverése, a külföldi sajtó szánalmas tájékoztatatlansággal, hol Kamcsatkába, hol a Missisipi mellett kereste országunkat, főváro-

sunk, városainkat osztrákországban kereste s ma is gyakori példa, hogy velünk összeköttetésben álló külföldi cégek Budapestet, Kassát Ausztria mappáján képzelik. Egy olyan szivós és fordulatokban drámai vértelen forradalomra volt szükség, mint a lefolyt alkotmányos harc, hogy a külföldi figyelmé ráterelődjék egy lelkes népre, mely ekzisztenciáját kockáztatja, a törvények szentségeért, alkotmányának támadóival szemben. Egy másfél évtizedig huzódó alkotmányos harcra volt szükség, hogy Magyarországot a külföld 1848. és 1867. után ismét felfedezze. A külföldi sajtó egy egyszerű rovattal bővült és ez a magyar válság. A válság véget ért, a jogaiba visszahelyezett nemzet vezérei előrelátó bölcsek politikusok, mikor a külföld felébredt érdeklődését állandósítani, biztosítani óhajtják.

A függetlenségi párt agitációja most gyökeret kell, hogy verjen. Kossuth, Apponyi fáradozásai, hogy nemzetünk igazát a külfölddel megismertesse jó részt sikerült, ámde nekünk a külföld előtt erősen kell dokumentálni a jövő harc alapos okait. Elő kell készíteni a külföldet, a teljes gazdasági önállóság, a magyar külképviselet, a magyar állandó udvartartás, magyar önálló hadsereg, magyar önálló jegybank s a nemzeti-ségi kérdésben elfoglalt jogos követelések számára. Az átmeneti idő igen alkalmas, hogy a külföld államférfiak és a sajtó figyelmét nemzeti jogaink felismerésére vezessük.

Ennek az akciónak tudható be az angol politikusok látogatása. A két alkotmányos nemzet fiai közeledésükkel a kölcsönös sympathiát keresik. Mi, a gyengébb fél a nagy kontinensen erős támaszt találunk az angol nemzet barátságában. Ausztria többé el nem sikkaszthatja államiságunkat a külföld előtt. S amit külképviseletünk, a világsajtó bécsi szindikátusa eddig osztrák befolyás következtében ellenünk tett, mi bizonyítjuk, hogy az igazság a magyar érdek oldalán található.

— A jövő évi költségvetés. A tegnapi minisztertanács még nem tárgyalhatta a jövő évi költségvetést, mert egyes miniszterek még nem fejezhették be tárcáik költségvetésének végleges összeállítását. Erre való tekintettel csak a jövő hét végére fog kitűzteni az a minisztertanács, mely külön az 1907-ik évi költségvetés megállapítására fog összehívani és kizárólag a jövő évi előiránnyal fog foglalkozni.

A tisztviselők fizetésjavítása.

A ministertanács határozott.

Juniustól visszamenőleg kiutalják.

A minisztertanács tegnap többek között eldöntötte, hogy a tisztviselők részére a budgetben felvett fizetésjavítás kiutalását tartalmazó rendelet, melynek alapján a magasabb illetmények június 1-től kezdve már a napokban folyóvá fognak tétetni, végrehajtassék.

Ezenkívül a mai minisztertanács határozata folytán kineveztettek a járási számvevők is. Kineveztettek annak dacára, hogy egyes körökben felmerült az a nézet, hogy a megye végleges rendezéseig ez irányban intézkedés ne történjék.

A kormány azonban kénytelen volt e kinevezéseket megtenni, minthogy a járási számvevők is számellenőrök léven, a számtisztek előléptetése, tehát magasabb állásokba való kinevezése ezzel szorosan összefügg és státuszrendezés kerestülvitelének ettől a módjától igen sok tisztviselő elesett volna, ha ezek a kinevezések most meg nem történnek.

De éppen olyan fontos e kinevezések elhatározására az is, hogy a járási számvevőkre éppen olyan szüksége van a szolgabíráknak, mint az általános adminisztrációnak nemcsak a segédszolgálat, hanem a községi háztartás ellenőrzése végett is. Ezek a kinevezések azonban a megyék autonómiájának mikénti szabályozására semmiben nem prejudikálnak.

A második sorozás.

Szabad már önként jelentkezni.

A hivatalos lap mai számában közli Jekelfalussy honvédelmi miniszter rendeletét, amelyet az 1906-ik évre szóló sorozásra adott ki s amely hivatva van széles körökben figyelmet kelteni. A rendelet szerint a sorozást országsszerte október 10-ike és november 30-ika között tartják meg s az ez idő alatt besorozottak tényleges katonai szolgálatukat december 31-én kezdik meg.

Ezeken az adatokon s a sorozás végrehajtására vonatkozó részletes utasításokon kívül van a hosszú rendeletnek még egy nevezetes szakasza, amely így szól:

5. Megszűnven az ok, mely önkéntesek felvételének betiltását az 1905. évre vonatkozó és immár lefolyt fősorozás tartama alatt és azt közvetlenül megelőzőleg szükségessé tette: kijelentem, hogy a hadsereghoz a rendes három évi tényleges szolgálati kötelezettség mellett és az állítás-

köteles kor eléérése előtt való önkéntes belépés most már ismét meg van engedve.

Az a pont nyilván vonatkozással van a parlamentellenes kormányzás idejére, amikor a nemzet ujoncmegajánlási jogát azzal akarták kijátszani, illetőleg a hadsereg ujonchiányán azzal akartak segíteni, hogy elfogadták és besorozták az önként jelentkező ujoncokat. Súlyos törvénytörés volt ez, mert a magyar alkotmány szerint az ujoncmegajánlási jog ujoncmegtagadás formájában a nemzet garanciális joga, szemben a hatalommal. Amikor tehát a kormány nem kapott ujoncot, sőt a parlament ujoncok állításától egyenesen eltoltotta a vármegyéket, akkor még önként jelentkező ujoncot sem volt szabad elfogadni, kivált mikor ezeket az önként jelentkezőket gyakran úgy haitották fel, úgy toborzották össze.

A Wekerle-kormány honvédelmi miniszterének rendeletében foglalt s idézett szakasz most ime igazolja az önként jelentkező ujoncok besorozásának eltiltását. Így takarítottak el lassankint a régi rendszer romjai.

Séták a kiállításon.

A magyar ipar ismertetése.

Bauernebel és fia sörgyára Kassa.

Az élelmiszer kiállítók között külön csarnok fogadja be a Bauernebel és fia kassai sörgyár kiállítását. Ennek a kiállításnak meg van az a sajátsága is, hogy nemcsak a szemnek, hanem a gyomornak is nyújt élvezetet. Naponta a friss csapolású sör várja a közönséget s bizony mialatt az ember szürcsölgeti a pompás, élvezetes nedűt, kissé elmélkedhetik is pihenőjében, miért is kell nekünk évente oly rengeteg pénzt külföldi sörökért elfizetni.

A bajor, cseh s osztrák sör évente milliókat visz el az országból s e mellett még a nagy magyarfaló osztrák Dréher is dirigálja a magyar pénzt nagy vadassaiba. A magyarnak régi hibája az idegen imádás. A tulipánmozgalom, melyet hölgyek vezetnek, mintha kifejejtette volna az élvezeti cikkek ellen propagandát csinálni. Pedig ezen a réven majdnem annyi pénzt dobunk oda a külföldnek, mint más ipari termékek révén. Itt van például a sör. Statisztika beszél róla, mennyi rengeteg pénzt adunk érte a külföldnek, oly módon, hogy sörfőzdék legtöbbször, oly módon áll, hogy nincs szükségünk külföldi importra.

A magyar sörfőzdék között elsőrangú hely illeti a Bauernebel és fia kassai sörgyárát. A kassai publikum, csak a kiállítás ötletéből ismeri meg, hogy Kassának minő fejlett a meglévő gyáripára s mindenkinek őszinte meglepődését vivja ki a Bauernebel sörgyár. Néhány évtized óta ez a sörfőzde oly haladást mutat fel, ami méltán örömet ébreszt az ipar iránt fogékony emberekben.

Az 1857-ben teljesen kis arányokban működő sörgyár módfelett kifejlett. Sörfőzdeje a Flórián-utcán ma hatalmas telepet képez, hol évente 30—35000 hektóliter sör állítanak elő. Minő haladás ez a régi forgalomtól idáig! Kezdetben 8—10000 hektóra voltak berendezkedve, ma négyszeresét állítják elő az első esztendő termelésének és szükség esetén a sörgyár képes 6000 hektót is termelni. A sörgyár berendezése teljesen modern. A sörfőzde kiválóan képzett vezetője s a cég beltagja ifj. Bauernebel Szilárd külföldön szerzett tapasztalatait teljesen ér-

vényesíti a gyár berendezésénél. A gépek, főzőkazánok, hűtő készülékek, erjesztők, pincék felszerelése nagyarányú és meglepően modern.

Amit a technika a sörfőző iparban felmutat, azt feltaláljuk a Bauernebel sörgyárban. A sörfőző 2 gőzgép óriást foglalkoztat, az egyik 16. HP., a másik 80 HP. A főzőüstök valóságos óriások. A gyár berendezése rendkívül elmés s amit terjedelemben ki lehet használni azt nemcsak vízszintes irányban, de magasságban is kihasználják. Például a hordó mosók, a második emelet szabad karzatát foglalják el. A pincék beágaznak a Hlinik hegyoldalba s benn a föld alatt egész pince város: tágas helyiségekkel folyosókkal, óriási hordókkal. Most is építkezik a gyár, pincét épít a hegyoldalba. Ennek kiváló sajátsága lesz, hogy üvegtég-lákból készül. A világítást az üvegből épített falon, a természetes nappali fény fogja szolgáltatni.

A sörfőzde mellett 4 év előtt épített a Bauernebel sörgyár modern maláta gyárat Közél 3 400000 korona költséggel. Ezzel oly iparágat teremtett meg, mely fölöslegessé teszi, hogy a sörfőzde idegenből hozassa a szükséges malátát. A nagy méretű maláta gyár berendezése vetekedik bármely hasonló irányú gyárral. Nemcsak saját sörfőzdéjük anyagát látja el, hanem tekintélyes exportot mutat fel külföldre. A gyárat ifj. Bauernebel Szilárd terveit szerinti építették s nagyszerű berendezése meglepő.

A sörfőzde 70 munkást foglalkoztat. Termelése a hírneves „Király sör” (világos), Korona sör (világos) és a Bajor sör a la Pschorr (barna). A sör elsőrangú gyártmány, zamatos, izletes és a közönség nagyon kedveli. A kassai piacon évente több mint 10000 hektó kerül fogyasztásra. Természetesen, ha a közönség méltányolni fogja, hogy a kassai Bauernebel sör minden tekintetben fölveszi a versenyt a külföldi bajor és cseh (pilseni) sörrel, ez a fogyasztás emelkedni fog. A sörgyár ezenkívül a felvidéken, Galiciában, sőt az ország minden részébe, még a délvidékre is szállít. Az árpát tisztán magyar kiscgazdától vásárolják, miáltal felvidéki mezőgazdaságunk erős támasza a Bauernebel sörgyár. A palacksör igen jelentékeny fogyasztó közönséget számol. A gyár vidéki megrendelésekre ládakban szállítja a palacksört.

Egy delután a Bauernebel sörgyárban bárkit meggyőz arról, hogy ezen sörfőzdekre méltán büszkék lehetünk.

Siposs A. Gyula kötszövő-gyára.

Siposs Andor Gyula kötszövő gyára 30 éves multra visszatekintő vállalat, melyben egykor a ma már jelentékeny magyar kötszövő iparnak bölcsője ringott. Kicsiny kezdetből s az uttörésnek igen jelentékeny nehézségein keresztül fejlődött a mai számottevő vállalattá, melynek mindenféle kötött és kötszövőtt árukból úgy mint: férfi, női és gyermekharisnyákból, harisnyaneműekből, kötött keztyűkből, alsó ingekből és nadrágokból álló készítményeit országsszerte előnyösen ismerik.

A hatalmas versenynek leküzdése céljából a legökéletesebb berendezéssel van felszerelve, a melyben a géptechnikának e szakban alkotott csodái állanak az ipari haladás szolgálataiban. A gyár fejlettségéről a kiállításban szemlélhető s tömegprodukczióban előállított cikkek tesznek ékesen szóló tanúságot. A gyár úgy műhelyeiben, mint házon kívül nagyszámu munkást foglalkoztat s jelenleg kibővítése előtt áll, azonkívül pedig Zólyomgyében, hol az ősrégi bányaművelés beszüntetése miatt keresetnélkül maradt lakosságot kívánja foglalkoztatni,

fióktelepet alapít. A vállalat továbbfejlesztésében a cégtu ajdonosán kívül ennek fiaiban már a második generáció buzgólkodik. A cég a hadseregnek is szállítója s gyártmányai ugy hazai mint külföldi kiállításokon több ízben nyertek kitüntetést.

Munkások rabszolgasorsban.

Mi történik a sóvári sörfőzdeben.

Egy munkás panaszos levele.

Az Eperjestől alig két-három kilométernyire fekvő sóvári kincstári sörfőző telepen szomorú állapotok uralkodnak. A munkások oly sorsban élnek, mely már nem is emberi. Egy panaszos levelet közlünk, azzal a reménnyel, hogy a sóvári állapotok illetékes helyen figyelemre fogják méltatni. A szerencsétlen munkások egyike a következő sorokban panaszkodik:

„A sósvizet mintegy 170 méter mélységből hozzák felszínre. Ennek főzése, lepárlása által nyerik a hófehér konyhasót. A telepen mintegy 120 munkás dolgozik, a lehető legszanyarubb viszonyok között. Két katlan mellett 32 munkás foglalatoskodik állandóan, 50—60 foku hőségben, napi 12 órai munkaidő mellett. Hogy micsoda munka ez, arról csak annak lehet fogalma, a ki valaha egy félórát töltött ebben a pokoli kamrában. A harmadik katlan mellett tíz ember dolgozik. A három katlan mellett éjjel-nappal dolgoznak a munkások, olyképpen, hogy hetenkint egyszer 24 órát egyfolytában töltenek munkában, míg 24 óráig pihenőt „élveznek”. Ezekhez hasonló csak a gályarabok munkája lehet. A fizetés napi 1 korona 60 fillér! De ez sem fix, megálapított fizetés. Itt a kolektív akkordmunka divik, vagyis a munkásokat a közösen termelt métermázsák után fizetik. Ennek a maximuma: 1 korona 60 fillér. A munkások naponta kétszázhatvan métermázsát sőt termelnek, melynek kicsinyben való értéke 6240 korona! Ebből a termelt értékből egy munkás 1 kor. 60 fillért kap. Ezenkívül kap még minden munkás évenként 8 kgr. sőt saját használatára. Így bánik a kincstár ama munkásaival, kik évenként több mint egy millió korona tiszta nyereséget izzadnak ki részére.

No de hát, ha rabszolgasorsban tart is bennünket az állam, legalább némi nyugdíjban is részesít. Csakhogy az a baj, hogy ennek a folyosítására ritkán kerül a sor, mert egyrészt, a mig csak egy csepp munkaerő rejlik bennünk, addig robotolni vagyunk kénytelenek, másrészt pedig husz évnél tovább alig huzza valaki az igát. Nem ritkán történik szerencsétlenség: három munkás fött már meg a főzőkatlanban.”

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

— A Napló eredeti táviratai. —

Az Eighth Club látogatása.

Az Eighth-Club budapesti látogatása alkalmából a „Budapest” szerkesztője kérdést intézett Kossuth Ferenchez, mondaná el vé-

BORDAI forrás-víz

özv. grót. Forgách Sándorné uradalmából

Vulkanikus kőzetből fakadó magashegyi forrás. — A természet által legökéletesebben átszűrt kristálytisza, egészséges ivóvíz. Ósidők óta mint könnyen emészthető, hasznos, sőt a nép körében mint csodahatású víz ismeretes. Természetes szénsavval telítve. — Kapható minden fűszer- és csemege-üzletben. — I ltr. üveg víz 10 fillér. 1/2 liter víz 6 fillér.

mege-üzletben, épügy vendéglőkben. — Főraktár Kassa és vidékére: **Vizy Domokos** fűszer- és csemege-üzletében. — I ltr. üveg víz 10 fillér. 1/2 liter víz 6 fillér.

leményét a látogatásról s főképen arról, mi célból kezdeményezte az angolok budapesti látogatását? Kossuth Ferenc nagy fontosságúnak mondja ezt, mert egy ilyen tekintélyes politikai csoport magyarországi látogatása nagy súlylyal fog birni nem csak az angol, hanem általában a külföldi közvélemény irányítására. Hogy ez mennyire fontos bővebben indokolni felesleges. Köztudomású dolog mondotta Kossuth, hogy a külföldi rendes lapkiadók állandóan Bécsben laknak, bécsi szemüvegen nézik és látják mindazt, ami nálunk történik és bécsi felfogásnak hódolnak mindenben.

A nagy nemzetközi távirati ügynökségek állandó hirodó szervezete is Bécsben van. Ep most fázodom azon, hogy itt Budapesten külön megbizottakat alkalmaznak. Ezek a távirati ügynökségek még pedig ne csak alkalmilag, mint ahogy eddig is tették, hanem állandósítottan napi hír szolgáltatásra Bécsből függetlenül. A hirszolgálat ezen módjának az volt a sajnos következménye, hogy bármennyire igyekeztünk is a lezajlott nagy küzdelem alatt, Apponyi Albert gróf és én a külföldi sajtóban magyar hazánk igazát védelmezni cikkeink hatását, mely momentán igen nagy volt, néhány nap alatt elmosta a persistens bécsi áramlat, mely egész Európa lapjait állandóan előntötte. Világszerte kedvezőtlen volt tehát hazánk iránt a közfelfogás. Nem azért, mintha a világ oly szivtelen, oly lelketlen volna, hogy ne érezhette volna át a mi igazaink nagyságát, hanem azért, mert nem ismerte a valódi tényállásokat. Mióta létre jött az 1867-iki kiegyezés nem volt többé Európa előtt magyar kérdés, egészen az utóbbi évek küzdelmeinek bekövetkeztéig. Ekkor pedig a magyar kérdést teljesen hamis színben mutatták be a világnak azok a tudósítók, kik bécsi szemüvegen keresztül nézték a mi dolgainkat. Most, hogy békés és alkotmányos élet van, ismét eljött az ideje, hogy barátokat szerezzünk magunknak.

A jövő évi költségvetés.

Budapest, szept. 21.

A csütörtöki minisztertanács azonkívül, hogy a tisztviselők fizetésjavítására a budgetben már megszavazott összeget már kiutaltványozta, csak a rendes folyó ügyekkel foglalkozott. A jövő évi költségvetés, mivel az egyes tárcákra vonatkozó számadások még nincsenek készen tárgyalásra nem kerülhetett. Valószínű, hogy a jövő héten ez is megtörténik. Mindenesetre elég korán ahhoz, hogy az októberben összeülő képviselőház elé, nyomban az első ülések valamelyikén be lehessen nyújtani a jövő évi költségvetési javaslatot.

A delegációk ülése.

Budapest, szept. 21.

A delegációk budapesti ülésezése alatt az országgyűlés munkálkodása szünetelni fog. A delegáció ülésének időpontja még ma nem állapítható meg határozottan. Sok körülménytől függ, hogy a delegációk tárgyalásai már októberben kezdetüket vegyék s a munkálkodásukat legalább november elejére betegezzék. Ez mindenesetre megegyezik a kormány tervével, minthogy a kormányának egyáltalán nem lehet szándéka ex-lexet idézni elő a közös költségvetésben, annyival is inkább mivel programjában ennek rendes időben való elintézését vállalta. A szakelődások bécsi tanácskozásai mindenesetre sok tekintetben tisztázzák már a kiegyezés kérdését. Legalább is annyiban, hogy az álláspontok mindkét részről precizirozva vannak. Az eddigi konferenciák azt a benyomást keltik, hogy a szakbizottságok a kiegyezés egész anyagára ki fognak terjeszkedni és csak ennek befejezése után leszen megállapítható, sikertült-e a két ellentétes álláspont megegyeztetése vagy sem. Minden irányu kombináció korai eddig.

UJDONSÁGOK.

Uj idők.

Rég idők lovagkorában
Hadba mentünk küzdve bátran;
Szívünk harci vágytól égett
S levertük az ellenséget . . .
A csatába anya, hitves
Ezzel küldte kedvesét:
— Halj meg, ha kell, küzdve, bátran;
A hazáért halni szép!

Más idöket élünk már ma;
Elnémult a harci láрма,
A lovagkor semmivé lett.
Mások mostan az erények,
Más a jelszó, más a jellem
S régi dalt ki énekel? . . .
A hazáért már manapság
Elni és — dolgozni kell!

Horváth Elemér.

— A karcagi Kossuth-szobor. Karcagi hirodás alapján regisztráltuk, hogy a karcagi Horvay Jánosnak, a kassai honvéd-szobor megalkotójának, az öntésnél elromlott Kossuth szobrát hajlandók, ha más-hol nem lehet, külföldön újjáöntetni. Amit lehetetlennek mondtunk, tényleg nem is fog történni. Madarász Imre ugyanis most ilyen határozatot a karcagiak soha nem hoztak, annál kevésbé, mert Horvay a szobor felső részének újjáöntését már elrendelte.

— Országos kiállítás Pécsen. A jövő 1907. évi május hónap 15-ikétől szeptember hónap 15-ikéig országos ipari és mezőgazdasági kiállítás lesz Pécsen, amelyre a jelentkezések ez évi október hónap 1-éig fogadtatnak el. A kiállításon részt venni szándékozó kassai iparosok figyelmét az ipartestület ez uton is föl hívja, hogy akik azon részt óhajtanak venni, tájékozódás céljából s illetve bejelentési lapokért forduljanak az ipartestület jegyzői hivatalához.

— Andrássy és Darányi a tüdővész ellen. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter Andrássy Gyula gróf hozzájárulásával egy rendelet tervét készítette el a tüdővész ellen való védekezés dolgában s a rendeletet szétküldötte a gazdasági szaktestületeknek. A szarvasmarhák gümőkórja ugyanis egyik legveszedelmesebb ragadós betegség, a mely tömérdék pusztítást okoz a lakosság körében. A tervezett intézkedés célja az, hogy az olyan gümőkóros állatokat, a melyek a betegséget emberek és állatok között terjeszthetik, levágják, de a tenyésztésből okvetlenül kizárják.

— Pánszláv izgatás a luteránus egyházban. A bányai ágostai hitvallású evangélikus egyházkerület mai közgyűlésén Belohovszky Gábor püspök-helyettes jelentést tett arról, hogy az egyházkerületben egyre növekedik a nemzetiségi izgatás. Csipkay Károly indítványára a közgyűlés egyhangúlag megbotránkozását fejezte ki a pánszláv izgatók garázdálkodása miatt s kimondotta, hogy az egyház minden tisztviselőjétől elvárja a magyar nemzeti állameszméhez való tántoríthatatlan hűségű ragaszkodást; az egyházkerület elvárja, hogy tanítók és papok választásánál az egyházközségek a jelöltek hazafias megbízhatóságára is tekintettel legyenek. A mai közgyűlés egyházkerületi főjegyzőjének Szeberényi Lajost, egyházi törvényszéki bírót pedig Petrovics Somát választották meg.

— A kassai cipész és csizmadia sztrájk. Amit előre mondtunk, úgy látszik valóban el fog mérgesedni a kassai csizmadia és cipész segédek sztrájkja, a munkaadókat Cselényi Béla alkapitány, iparhatóság bíztos, tegnap este 7 órára az ipartestület termébe értekezletre hívta meg, a munkások megjelentek, ámde a munkaadók közül csupán egy jelentkezett. Nevezetes, hogy az iparbíztos meghívóját a mesterek figyel-

men kívül hagyták. Ezzel a munkások bojkottálása megkezdődött s most hosszú harc előtt állnak.

— Megszökött örült. A pelsüci Blum-féle elmeógyógyintézetből távirat érkezett a kassai rendőrséghez, hogy Dömös Mária 25 éves cseléd, ki gyujtogatás miatt vád alatt állott, de elmebetegség miatt oda szállítottott, tegnap megszökött. A piromanikus leány alacsony termetű, vézna, szőke haju, magyarul beszél.

— Talált női táská. A rendőrségen átvethető egy talált fekete bőrből készült női kezi táská. Tartalma zöld színű bőrtárca és egy fehér zsebkendő.

— A földmunkások kérelme. A magyar földmívelő munkások országos szövetsége, amely alapszabályaiban azt a célt szolgálja, hogy a földmunkások részint a nevelés, tehát műveltségük fejlesztése, részint gazdasági helyzetük javítására, megélhetésük biztosabb és szilárdabb alapokra való helyezése útján a társadalomnak edesebb gyermekeivé válhassanak, mint ez időben lehetnek — országos akciót indítottak az iránt, hogy a városok és a községek által bérbeadott termőföldek bérletét a szövetség kebelébe tartozó munkásoknak szerezze meg. Ezért most kérelmet intéztek az egyes törvényhatóságokhoz, hogy értesítsék őket: van-e használatba kiadható földjük, milyen terjedelmű az, mily terményekkel ültethető be, mily távol esik a várostól s hajlandó-e a törvényhatóság ezt a városban lakó munkásoknak bérbeadni? Ez a kérvény tegnap érkezett meg Abauj-Tornavármegyéhez Csizmadia Sándor, a híres proletár költő és szociálista író aláírásával.

— Ismét hamis ötkoronás. A csendőrség az utóbbi időben gyakrabban akadt hamis ötkoronásra, azonban a hamis pénzt mindig egyenként találták meg és a vizsgálat sem vezetett semmi olyan eredményre, vagy legalább gyanura, mintha az illetők pénzhamisítással foglalkoznának. Igen valószínű tehát, hogy az a néhány árván bolygó hamis pénz tán már egy régebben elcsipett hamispénzgyártó banda műhelyéből került ki, azonban mivel akkor sikerült a forgalomba becsempészni, eddig fölfödöztenül járhatta útját.

Hulla a Hernád vizében. Tegnap délután fél négy órakor Haszinyecz János mezei rendőr a Hernád folyó és a malomárak összefolyásánál a vásártér mellett a part fővényén megakadva egy férfi hullára bukkant, melynek kiléte eddig ismeretlen. A hulla egy 60 év körülötti, középtermetű, kernk arcu, barna haju ember képét viseli. Fogai rosszak, koponyája tar, bajusza barnás őszbevegyült. Ruhája: rongyos fekete nadrág, kopott kabát, rongyos fekete bőrcipő. Aki tudna valamit egy eltűnt emberről, tegyen jelentést a rendőrségen.

— Amerikába! Trencsénből jelentik: Augusztus hó tolyamán 259 férfi és 68 nő kért utlevelet Amerikába. Szeptember hó első hetében pedig összesen 86, jobbra munkabíró fiatal egyén. A kivándorlók legnagyobb része az Amerikában lévő rokonok és ismerősök buzdítására kelnek Brémán át utra. A tömeges kivándorlás következtében a mezőgazdaságnál munkáshiány mutatkozik.

VADGESZTENYÉT

minden mennyiségben

• a legjobb árak mellett •

vesz

FELSŐMAGYARORSZÁGI MAGPERGETŐ

KASSA, Darvas Imre-utca 1.

Alapított 1844. Alapított 1844.

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR

a cs. kir. szab.

Triesti Általános Biztosító Társaság
(Assicurazioni Generali),
Magyar Jég- és Viszontbiztosító részvénytársaság és
Első O. Általános Baleset Ellen Biztosító Társaság
főügynöksége a székesegyházzal szemben, saját házában.

Takarékbetétek könyvecskére és folyó-számlára. Váltók és kisorsolt értékpapírok leszámítása, beszedése.

Kölcsönök váltóra, házra, földbirtokra, értékpapírokra és folyó-számla alakjában.

— **Értékpapírok, okmányok, ékszerek megőrzése.** —

Váltóüzletében értékpapírok, külföldi pénzek vétele és eladása tőzsdei árfolyam szerint.

Közbenjárás katonai házassági óvadékok letételénél.
Külföldi és vidéki szelvények, chequek beváltása és beszedése.
Osztálysorsjegyek eladása.
Hitellevelek és pénzáttalás bármely külföldi városba csekély díj mellett.
Safe Deposit pénzszekrények.
Postai megbízások azonnal elintéztetnek és fölvilágosítások készséggel adatnak. 45

A nagyérdemű közönségnek szíves tudomására hozzuk, hogy a következő

MAGYAR GYÁRTMÁNYU ÁRUK

üzletünkben dús választékban kaphatók:

Első magyar torontáli szőnyegek és butorkelmék.
— Zsolnai butor-kelmék. — Brassói takarók és pokrócok. — Brassói fűrtös pokrócok (osergék). — Putsch Sándor pinkafői, valamint besztercebányai pokrócok, ablakvédők és lőtakarók.

ZSOLNAI, GÁCSI ÉS GYÓRI

NŐI DIVATKELMÉK.

Rózsahegyí és Haltenberger R.-féle iglói pamut vásznak. — Wein Károly és Tsai kézmárki lenvászok és damast asztalneműk. — Szegedi vi-torlavászok. — Pápai barcheutek és

PAMUT ÁRUK.

Scherg Vilmos és Társai brassói

FÉRFI DIVATKELMÉK

és sima posztók a legolcsóbb gyári áron.

Tisztelettel:

SZÉMAN TESTVÉREK

KASSA, FŐ-UTCA 62. szám.

**Utcai 3 szobás lakás
október elsejétől kiadó.**

Bővebbet itt.

Kiadó: Muranyi József.

Gurszky József

vízvezetési, csatornázási és központi fűtés-berendezési vállalat. Vasbutor ágybetét és sodronyfonat-gyára. Ércfényező telepe. Sodronykerítések gazdaságok, kertek számára.

Deák Ferenc-utca 18. és 20. földszint.
Telefon szám 347.

! Kurucok! Hazafiak!

A legszebb s legcélszerűbb tüntetés a nyugati hóhér: a fekete-sárga sógor ellen kétségkívül a most divó modern Emke tulipán mellény „Hungaria Sick“, mert nevetséges olcsó áru s kuruc kéz szövi, kuruc kéz dolgozza, s kuruc hazafi — tüntetőleg vi-seli! Tessék meggyőződni!

Az egész felvidéken nem lehet azon a maga nemében egyedül álló gyönyörű modern szövetet látni — mely csakis én nálam rendelhető meg!!!

Tehát a saját érdeke kívánja a meggyőző-dést! ! Levelezőlapra meghívásra készséggel hához jövök! Megjegyzendő, hogy javítás, átalakítás, rosszul álló ruhák megigazítása, viselt ruhák megfordítása és újjáalakítása is: a legpontosabban, a leggyorsabban s leg-olcsóbban eszközöltetnek! ! **Kurucok! elsősorban pártoljuk a haza-fias kisiparost! Csakis, kizá-rólag hazafias munkásokkal dolgoztatok!**

Azon reményben, hogy a mélyen tisztelt úri közönség nagybecsült bizalmával megtisztel, kuruc hazafias üdvözléssel:

Bodenlos Rezső M.

uri-, egyenruházati és papi szabó mester
Kassa, Ferenc József-tér (Csermely bejárat)

Kassa legolcsóbb szabója!

Egy egész Sacó öltöny 27 korona.

! Modern, szép kiállítás!

Dudinszky Viktor

épület- és butor-asztalos
Pesti-ut 3. KASSA. Pesti-ut 3.

Készít mindenféle megrendelés szerinti stílusban:

ebédlő, háló, uri dolgozó és különféle szobaberendezéseket.

Rajzokat, terveket, butormintákat kívánatra bemutat.

Modern kivitelű butorokban nagy raktár.

Tartós, gondos munka, olcsó versenyárak.

Elvállal: épület- és egyéb asztalos-munkát.

Fricsovszky Vincze

kőfaragó és sirkőraktára

Kassán, Pesti-ut 27. szám.

Nagy választék SIREMLÉKEK syenit, granit tirol, sziléziai és vörös márványfalókból, valamint terméskövekből 120 koronától 200 koronáig.

Rendelés folytán nagyobbak is készíttetnek.

Készít:

ÉPÍTKEZÉSI MUNKÁLATOKAT, uti keresztteket, keresztelő medencéket, emléklapokat, SIRSZEGÉLYEKET, vasrácszatokkal vagy anélkül, VASKERESZTEKET stb.

Kőfaragó munkák jutányos árban elfogadtatnak.

Nyomatott VITEZ A. UT. KASSA